

ՁՕՆ ԵՒ ՔԵՐԹՈՒԱԾ

Քեզ կը տեսնեմ որ արդար հըսարտութեամբ պարտուած
կը սաւառնիս բարձունքներ, դեռ կոյս սրտի՝ մը ճախրէն.
Քեզ, որ բոցուտ նայուածքիդ փոթորիկներն ես քաղած՝
Քերթութեան սուրբ, միւռնաբոյր դաշտերէն:

Քաղցր է սուրալ միջոցին ոլորտներուն մէջ ծըփուն,
Ու շնչել շողն արեւուն հեշտասարսուռ հըմաքով.
Ճանչնալ վայրերն հեռաւոր, ուր կը դիմեն՝ յարաճուն
Տաղերն ամբիծ քերթողներուն երազող:

Կը սիրեմ քեզ, զի զըտայ էութեանս թափն անարգել
Բանտարկուած մէջն երգերուդ, ինչպէս մարգրիտը ծովուն.
Ինչպէս արեգն երկնքին, և ինչպէս կեանքը անել՝
Տառապանքին յաղթ թաթին տակ եռեփուն:

Կը սիրեմ քեզ, զի զըտաւ մատղաշ հոգիս ազազուն
Անեղորին մէջ՝ իր դիմաց հոգւոյդ ձայներն գալարուող.
Սիրտըս՝ սրտիդ վեհերոտ կայծկլտումները թաքուն,
Բոցերուն դէմ խիզախօրէն մաքառող:

Դարերն իրենց խոյանքին պիտ' պարզեն լարն հեհեւուն,
Ու ժամանակը սուգի ծոցն անհունին տիրական.
Բայց զիշերուան մէջ ժայթքէ ինչպէս փարոսը ծովուն՝
Բանաստեղծին հանճարին ցոլքն անվարան:

Պիտի իյնան ասուպներ, և հիւծի լոյսն օրհնուած,
Ու շողն այգին ընդզրկէ ըստուերն անդորր իրկունին.
Քընարդ յաւէտ պիտ' հնչէ միջոցին մէջ խըռոված,
Շրթներն ուղղած տիեզերքի տաւիղին:

Յարգանք ուրեմն մուսայիդ փոթորկայոյզ ճախրերուն,
Որ գիտէ միտքը մարդուն նետել ափերն յաւերժին.
Յարգանք անոր պերճութեան, որ թեւեց օր մ'երազուն՝
Կատարն ըմբոստ սիգախըրճիտ Մասիսին:

Յարգանք քեզի, վշտերէ ծընած ամբիծ հայրենիք,
Որ կու գաս ձայնըդ խառնել իմ անվարժ խօլ քընարին.
Յարգանք ջախջախ պատերուդ վըսեմութեանն հիացիկ.
Յարգանք հողիդ մայրութեան սուրբ համբոյրին:

Տաճարներուդ բեկորին և դաշտերուդ հրկիզուած,
Կու գամ շրթներըս երեր գաղջ կարօտով մը հըպել.
Կու գամ, ո՞վ Մայր, շուքիդ տակ որպէս ծիծառ մը գաղթած՝
Իմ վիրաւոր խաղաղութիւնն որոնել:

Խառնել շանթերն իմ մտքին և սրտիս զարկն ուժգնագին
Լեռներուդ լանջքը պրկող մրրիկներուն մոլեկան:

Սուգուիլ, ո՞վ Մայր, վերելքին բարտիներուդ սարսուղին
Ու ըմբոշխնել անոնց թախիճն անսահման:

Բաց իմ հոգւոյս յոյգերուն դռնակիդ լոյսն օրհնաբեր,
Բաց կանաչիդ թովչանքներն և խուլ ձայներն ձորերուդ,
Բաց ինձ, ո՞վ Մայր, չարչրկուած ճակատագրէն վատշուէր,
Անտառներուդ ոսկի խորհուրդը բոցուտ:

Բաց որ գրկիդ մէջ թաղուիմ, մոռցած անդոհն այս խաւար,
Որ երկարեմ գանկս յոգնած զըզուանքներուդ մայրական.
Որ ես ըլլամ, ո՞վ Մայր իմ, վշտիդ նեցուկ խօլապար,
Եւ ցասումիդ ամպրոպն ըմբոստ, մարտական:

Բայց մինչեւ երբ, ո՞վ քերթող, այս տըւայտանքն հոգեկան
Մեր կուրծքին տակ փոթորկէ իր աշտէներն արիւնոտ.
Դեռ մինչեւ երբ օտարին ցուրտ կամարին տակ խապան
Պիտի շրջի պանդուխտ հոգին մեր կամշոտ:

Դեռ մինչեւ երբ այսպէս լուռ, այսպէս նըկուն և մինակ
Չարչարանքով մ'երազենք քաղցրութիւններն հայրենի.
Դեռ մինչեւ երբ մեր կեանքին արշալոյսներն հրակայլակ
Տարհորիզոն այգերու դէմ պիտ' պայթի:

Չըկա՞յ ուրեմն, ո՞վ քերթող, Ուրիպի վեհ բարձունքին,
Փառաբանումը յոյսին սա մարտիրոս ազգութեան.
Դեռ մինչեւ երբ կեանքէն մահ պիտի դիմենք լըռելեան,
Յանձնուած բախտին խօլական մոլթ հաճոյքին:

Չըկա՞յ երկինք, որ անհուն քաղցրութիւնով մ' հողմավար
Սա վայրերէն մահահոտ կ'անցնիս քայլով մ'երկիւղած...
Տես Հիգութիւնն այս ճնշիչ և Որբութիւնն ոգեսպառ,
Խաւարին մէջ թշուառօրէն քարացած:

Տես... բայց ի՞նչ, մարմնացած վշտերու ժայթքն անսովոր,
Ահեղօրէն փոթորկեց երկնի լոյսերն ոսկեճոյլ...
Տես գահիդ վեհ փառքերէդ, համատարած և հըզօր
Սա ջըլապինդ գալարումներն հողմակուլ:

Տես... բայց ի՞նչ, բայց ինչո՞ւ կը զգաս պրկում մ'ահաւոր,
Ի՞նչ, կը թափի՞ յանկարծուտ բոյլն աստղերուդ լուսածին.
Ի՞նչ, կը լըսեն խորտակումն երկինքներուդ բիւրաւոր,
Եւ հոգեվարքն հեզահամբոյր լուսնակին:

Թող կործանի՞ ամէն ինչ, նոյնիսկ արեգն հեշտագին,
Քանի որ յար կը տիրէ վատութեան թաթն ամէն տեղ.
Քանի որ լոյսն անտեսուի, և մըթութեան մէջ չըջին՝
Եղեռնագործ բռնութիւններն խելայեղ:

... Կեանք սակայն քու արոյրէ խորախորհուրդ քընարին,
Որ գուցէ օր մը երգէ Ազատութիւնն անուշակ.
Կեանք քու չքնաղ մուսային գեղեցկութեան երկնային,
Կեանք քու վաղուան տեսիլներուն անյատակ: